

2017-06-30

R E M I S S V A R

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

FI Dnr 17-8857

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Remissvar Euroclear Swedens promemoria Ändring av bestämmelse om utkontraktering för kontoförande institut (dnr Fi2017/02245/V)

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) har fått möjlighet att yttra sig över Euroclear Swedens promemoria Ändring av bestämmelse om utkontraktering för kontoförande institut (dnr Fi2017/02245/V) (promemorian). Som tillsynsmyndighet har FI ett stort intresse av att bestämmelserna om kontoförande institut är tydliga och utformade på ett sätt som bidrar till ett stabilt finansiellt system som präglas av högt förtroende. Beträffande förslaget i promemorian anser FI att såväl konsekvenserna av den föreslagna ändringen som eventuella följdändringar i övriga bestämmelser i kontoföringslagen behöver utredas närmare.

Finansinspektionens synpunkter på promemorian

Kontoförande instituts rätt att delegera att utföra registreringsåtgärder i avstämningsregister

I promemorian föreslås en ändring i 3 kap. 6 b § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument (kontoföringslagen). Den 1 mars 2016 trädde nya regler, däribland 3 kap. 6 b §, i kraft i kontoföringslagen till följd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i EU (förordningen). Enligt en övergångsbestämmelse till kontoföringslagen ska den tidigare lydelsen av lagen tillämpas för såväl centrala värdepappersförvarare som kontoförande institut fram till dess att den centrala värdepappersförvararens ansökan om auktorisation enligt förordningen har prövats slutligt. Eftersom en sådan ansökan om auktorisation ännu inte har prövats slutligt för den svenska värdepapperscentralen tillämpas fortfarande den tidigare lydelsen av kontoföringslagen.

Av artikel 31 i förordningen följer att medlemsstater som tillåter andra parter än värdepapperscentraler att ansvara för att utföra registreringar i

avstämningsregister ska fastställa i sin nationella rätt vilka krav som ska gälla i sådant fall. Kraven ska omfatta vilka bestämmelser i förordningen som ska tillämpas på både värdepapperscentralen och den andra parten som tillhandahåller tjänsten för kontoföring. I svensk rätt finns det bestämmelser om kontoförande institut i 3 kap. i kontoföringslagen. Kapitlet innehåller bland annat bestämmelser om vilka juridiska personer en svensk värdepapperscentral kan anta som kontoförande institut, vilka skyldigheter som åligger ett kontoförande institut samt vika bestämmelser i förordningen som ska tillämpas på ett kontoförande institut.

Den begränsning som finns i 3 kap. 6 b § kontoföringslagen, och som innebär att ett kontoförande institut enbart får delegera rätten att utföra registreringsåtgärder i avstämningsregister till ett annat kontoförande institut, är tydligt motiverad i lagens förarbeten (proposition 2015/16:10 Värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument (prop. 2015/16:10) s. 281 f). FI noterar att promemorian idag saknar utredning om vilka risker som kan vara förenade med att låta andra än kontoförande institut utföra registreringsåtgärder i avstämningsregister. FI efterfrågar en sådan analys.

Såsom framgår av prop. 2015/16 10 s. 268 är det av synnerlig vikt att registreringarna i avstämningsregister är tillförlitliga då de, i enlighet med bestämmelserna i 6 kap. kontoföringslagen, har rättsverkan i förhållande till såväl köpare och säljare som tredje man. I 3 kap. 1 § kontoföringslagen anges vilka en värdepapperscentral får anta som kontoförande institut. Utöver Riksbanken, utländska centralbanker, Riksgäldskontoret och utländska offentliga institutioner som i sitt hemland har i uppdrag att förvalta och delta i förvaltningen av statsskulden, får juridiska personer som står under FI:s tillsyn och utländska juridiska personer som i sitt hemland står under motsvarande tillsyn antas som kontoförande institut. De senare ska ha en betryggande kapitalstyrka och teknisk och juridisk sakkunskap och i övrigt vara lämpliga att vidta registreringsåtgärder i avstämningsregister hos värdepapperscentralen. Mot bakgrund av de tydliga kraven på vilka som får antas som kontoförande institut och vikten av att registreringarna i avstämningsregister är tillförlitliga, anser FI att det behöver utredas närmare till vilka ett kontoförande institut ska få delegera att utföra registreringsåtgärder i avstämningsregister.

Som framgår ovan föreskrivs det i förordningen att de krav som ska gälla för den som tillhandahåller tjänster för registreringsåtgärder i avstämningsregister ska fastställas i den nationella rätten. FI noterar att promemorian saknar utredning om vilka krav i förordningen och nationell rätt som ska tillämpas på den part som faktiskt utför registreringsåtgärderna i de fall parten inte är ett kontoförande institut. Exempel på bestämmelser i kontoföringslagen som bör utredas i samband med detta är 2 kap. 6 § om rapporteringssystem för överträdelser, 3 kap. 4 och 6 §§ om skyldighet att lämna upplysningar, 3 kap. 6 c § om dokumentationskrav samt 7 kap. 2 § om skadestånd. Det bör även utredas huruvida de bestämmelser i förordningen som ska tillämpas på ett

kontoförande institut även ska tillämpas på en part som fått uppdraget delegerat till sig.

Behov av ytterligare konsekvensanalyser

Av den konsekvensutredning som gjordes i prop. 2015/16:10 framgår att en av anledningarna till att regeringen föreslog att den tidigare rådande ordningen med separata kontoförande institut skulle behållas är att det sågs som en nödvändig förutsättning för det rådande systemet för förvaring av värdepapper på individuella värdepapperskonton direkt i värdepapperscentralen (prop. 2015/16:10 s. 334). Det framgår emellertid ingenting i nämnda förarbeten om vilka konsekvenser bestämmelsen i 6 kap. 3 b § kontoföringslagen kan antas få för marknaden. Enligt FI:s bedömning bör en sådan konsekvensanalys presenteras.

Av promemorian framgår att 3 kap. 6 b § kontoföringslagen utgör ett incitament för kontoförande institut att flytta kunders innehav till förvaltarkonton från ägarkonton för att undvika att träffas av bestämmelsen. Det framgår vidare att denna konsekvens kan undvikas genom den i promemorian föreslagna lagändringen (promemorian s. 3). FI anser att även detta är en konsekvens som behöver utredas närmare.

FINANSINSPEKTIONEN

Charlotte Rydin
Tf. Generaldirektör

Therese Rova
Jurist